

Lesbrief “Hoe woon jij”

CULTUURWORM

Titel Project: Hoe woon jij

Groep: 7/8

Ontwikkeld door: Martenique Hickey

Korte beschrijving project:

De leerlingen gaan kijken hoe en waarom er mensen kwamen wonen in de buurt (De Kluis) waar zij wonen. Wat is de geschiedenis van hun buurt en wat is daar nu nog van terug te vinden.

Doel project:

Om de lessen die de WO methode (Naut Meander Brandaan) aanbiedt meer naar de eigen omgeving te trekken. De methode gaat in op de situatie in Nederland, deze lessen gaan in op de situatie in Limburg en specifiek in Geleen. Hierdoor leren de leerlingen dat hun eigen omgeving betekenisvol is en dat het culturele erfgoed met henzelf te maken heeft.

Sluit aan bij de volgende kerndoelen:

onderwijsgebieden	disciplines	21 ^e Eeuwse vaardigheden
☐ Taal/lezen ☐ Rekenen ☐ Wetenschap/techniek ☐ Handvaardigheid ☐ Teken ☐ Muziek ☐ Drama ☐ Sociaal-emotionele ontwikkeling ☐ Wereldoriëntatie	☐ Beeldende Kunst ☐ Dans ☐ Erfgoed ☐ Foto/Film/Video ☐ Literatuur ☐ Muziek ☐ Theater	☐ Communiceren ☐ Creatief denken ☐ ICT basisvaardigheden ☐ Informatievaardigheden ☐ Kritisch denken ☐ Mediawijsheid ☐ Samenwerken ☐ Eigenaarschap

Les 1

Doelgroep: 7-8	Locatie: eigen klaslokaal	Lesduur: 1 uur
-----------------------	----------------------------------	-----------------------

Beginsituatie:

De leerlingen zijn in de klas bezig met het thema “Hoe woon jij”.

Lesdoel:

Waarom hebben de eerste bewoners van Geleen (Bandkeramische boeren) zich hier gevestigd? En hoe komt het dat wij dit allemaal weten. Eigen onderzoek in de klas over archeologie.

Introductie	Tijdsduur:
Omschrijving: De leerlingen zijn binnen het thema “Hoe woon jij” bezig met verschillende tijden, en verschillende manieren van wonen. Hoe komt het dat op sommige plekken veel mensen wonen en op andere juist weinig. Aan de hand van de powerpoint kijken we naar de omgeving van de school en gaan we op zoek naar de reden waarom er 7000 jaar geleden al mensen woonde op deze plek.	Materialen door school/leerkracht: - smartbord Materialen door gastdocent: - powerpoint over de prehistorie

Daarna gaan we onderzoeken hoe we hier achter zijn gekomen.	
---	--

Kern	Tijdsduur:
Omschrijving: De leerlingen worden in groepen opgedeeld en elke groep gaat aan de slag met een andere opdracht. 1 Het determineren van scherven. Elk tweetal krijgt een scherf uit een andere tijd (prehistorie, romeinse tijd, middeleeuwen, nieuwe tijd). Aan de hand van het determinatieformulier gaan de leerlingen de scherven zelf onderzoeken. Ze beantwoorden de vragen en gaan op zoek naar de afbeelding die bij hun scherf hoort en de tekst die uitlegt waar het voorwerp voor gebruikt werd. 2 Scherven plakken. Elk tweetal krijgt een zakje met scherven. Eerst moeten de scherven die bij elkaar horen uitgesorteerd worden. Daarna moeten ze aan elkaar gepuzzeld worden tot een zo compleet mogelijk voorwerp. Dit gebeurt met schilderstape. 3 Restaureren. Elke leerling krijgt zijn eigen tekenblad. Op het blad staat een scherf met versiering afgebeeld. De leerlingen moeten proberen de versiering door te tekenen op de rest van het potje.	Materialen door school/leerkracht: - lineaal Materialen door gastdocent: - scherven - determinatiebladen - weegschaal - afbeeldingen en teksten determinatiebladen - potjes in stukken - plakband - tekenbladen band keramische potten

Afsluiting	Tijdsduur:
Omschrijving: Er word teruggekeken naar de inleiding en de redenen waarom de eerste boeren hier zijn komen wonen. De opgravingen die deze informatie hebben verschaft zijn gedaan	Materialen door school/leerkracht:

door archeologen die veel verschillende werkzaamheden doen. De leerlingen krijgen als laatste nog een eigen scherf mee die in de buurt gevonden is. Geen prehistorische maar een middeleeuwse.	Materialen door gastdocent: - 1 middeleeuwse scherf per leerling
--	---

Verdieping	
Omschrijving:	Materialen door school/leerkracht: Materialen door gastdocent:
<u>Les 2</u>	

Doelgroep: 7-8	Locatie: Eigen lokaal	Lesduur: 1 uur
--------------------------	---------------------------------	--------------------------

Beginsituatie: Vorige les hebben de leerlingen onderzoek gedaan naar de eerste bewoners van Geleen. Belangrijk hierbij was de reden waarom deze mensen hier kwamen wonen.

Lesdoel: Deze week gaan ze onderzoek doen naar de Romeinse resten in Limburg.

Introductie	Tijdsduur:
--------------------	-------------------

Omschrijving: De leerlingen zijn binnen het thema “Hoe woon jij” bezig met verschillende tijden, en verschillende manieren van wonen. Hoe komt het dat op sommige plekken veel mensen wonen en op andere juist weinig. Aan de hand van de powerpoint kijken we naar de omgeving van de school en gaan we op zoek naar de reden waarom de Romeinen hier zo aanwezig zijn geweest. We kijken naar de resten in de buurt, maar vooral ook naar het badhuis in Heerlen. Hoe komt het dat we zoveel meer weten van de Romeinen?	Materialen door school/leerkracht: - smartboard Materialen door gastdocent: - powerpoint
--	--

Kern	Tijdsduur:
Omschrijving: De leerlingen gaan met verschillende opdrachten aan de slag. 1 Bad rituelen. De leerlingen krijgen verschillende geurende oliën. Ze kiezen de geur uit die hen het meeste aanspreekt en masseren hun eigen arm hiermee in. Daarna nemen ze de strigilus en maken ze hun arm schoon. 2 Kruidig eten. De Romeinen gebruikte veel kruiden in hun eten. Deze kruiden namen ze ook mee naar Geleen. Kunnen de leerlingen ruiken welke kruiden het zijn? 3 Romeinse spellen. De Romeinen hielden van spellen. De leerlingen krijgen dobbelstenen met Romeinse nummers en gaan kijken wie in hun groepje het hoogste gooit, die heeft gewonnen. 4 Munten en koopwaar. Waarmee betaalde Romeinen en hoe namen ze dit mee? Wat kon je daarmee kopen en was alles voor iedereen beschikbaar. Kijk goed naar je	Materialen door school/leerkracht: Materialen door gastdocent: - 3 flesjes olie - Strigilus - 4 potjes kruiden - Kruidenkaarten - 3 dobbelstenen met romeinse cijfers - Blad met romeinse nummers - Leren zakje met Romeinse munten - Romeinse koopwaar - 4 wasbordjes met ijzeren stilo's - Magisch papier

voorwerpen en beslis met elkaar hoe duur de koopwaar is. 5 Romeinse namen. De Romeinen hadden bijzondere namen. Mannen namen eindigde vaak op -us / -anus / -ius en vrouwenamen vaak op -a / -lia / -tia. Hoe zou jouw naam klinken als we hem Romeins zouden maken? Schrijf je naam op het wasbord (kladblok van de Romeinen) en daarna op het "magische" papier	
---	--

Afsluiting	Tijdsduur:
Omschrijving: Er wordt teruggekeken naar de inleiding en de redenen waarom de Romeinen hier zijn komen wonen. Doordat de Romeinen naast voorwerpen ook heel veel geschreven bronnen hebben achter gelaten weten we heel veel over hen. Hierdoor kunnen we ook opdrachten uitvoeren die met het dagelijkse leven te maken hebben.	Materialen door school/leerkracht: Materialen door gastdocent:

Verdieping	
Omschrijving:	Materialen door school/leerkracht: Materialen door gastdocent:

Les 3

Doelgroep: 7-8	Locatie: Eigen lokaal	Lesduur: 1 uur
--------------------------	---------------------------------	--------------------------

Beginsituatie:

Vorige les hebben de leerlingen onderzoek gedaan naar de Romeinen. Belangrijk hierbij was de reden waarom deze mensen hier kwamen wonen.

Lesdoel:

Deze week gaan de leerlingen onderzoek doen naar de laatste 100 jaar van Geleen, met een introductie over de voorgaande 1400 jaar.

Introductie	Tijdsduur:
Omschrijving: De leerlingen zijn binnen het thema “Hoe woon jij” bezig met verschillende tijden, en verschillende manieren van wonen. Hoe komt het dat op sommige plekken veel mensen wonen en op andere juist weinig. Aan de hand van de powerpoint kijken we naar de omgeving van de school en gaan we op zoek naar de reden waarom er in de geschiedenis van Geleen bijzondere plekken als “Spaans Neerbeek” en kasteel “Sint – JansGeleen” voorkomen. Ook kijken we kort naar de reden waarom Geleen vanaf 1920 explosief gegroeid is.	Materialen door school/leerkracht: - smartboard Materialen door gastdocent: - powerpoint

Kern	Tijdsduur:
Omschrijving: De leerlingen gaan zelf op onderzoek uit in de beeldbank van het Archief van de	Materialen door school/leerkracht: Materialen door gastdocent: - werkbladen met zoekopdrachten en oude foto's

gemeente. Aan de hand van zoekopdrachten gaan ze op zoek naar verschillende oude foto's. Ze gaan onderzoeken wat er op de foto's te zien is.	
--	--

Afsluiting	Tijdsduur:
Omschrijving: We bespreken met de klas de uitkomsten van de zoekopdrachten. Kende de leerlingen de plekken? Zien ze er nu nog zo uit? Hoe komt het dat ze er nu anders uitzien. Vooral de samenvoeging van de vier kernen (Lutterade, Oud-Geleen, Krawinkel en Neerbeek) en de woningbouw ten behoeve van de mijnbouw staan in dit gesprek centraal.	Materialen door school/leerkracht: Materialen door gastdocent:

Verdieping	
Omschrijving:	Materialen door school/leerkracht: Materialen door gastdocent:

Les 4

Doelgroep: 7-8	Locatie: Eigen omgeving	Lesduur: 1 uur
--------------------------	-----------------------------------	--------------------------

Beginsituatie:

Vorige les hebben de leerlingen onderzoek gedaan naar het ontstaan van Geleen zoals we dat nu nog kennen.

Lesdoel:

Deze week gaan we kijken in de buurt naar de overblijfselen van de geschiedenis die we de vorige 3 lessen besproken hebben.

Introductie	Tijdsduur: 5 minuten
Omschrijving: De leerlingen krijgen een korte uitleg over de wandeling die ze door hun buurt gaan maken. Samen met de ouders moeten ze de route volgen. Op verschillende punten staan nummers die corresponderen met vragen. Als de vragen goed gemaakt worden dan krijgen de leerlingen een zin waardoor ze hun antwoorden zelf al kunnen controleren.	Materialen door school/leerkracht: - 5/6 ouders die groepen begeleiden Materialen door gastdocent: - 5/6 verschillende routes - Vragen voor onderweg
Kern	Tijdsduur: 45 minuten
Omschrijving: De leerlingen gaan met de ouders op pad. De eigen docent en de gastdocent lopen rond langs de route om eventuele vragen te beantwoorden.	Materialen door school/leerkracht: Materialen door gastdocent:
Afsluiting	Tijdsduur: 10 minuten
Omschrijving: We bespreken met de klas de uitkomsten van de wandeling. Kende de leerlingen de plekken? Konden ze de antwoorden van de vragen over de eerdere lessen nog terughalen? Vooral de woningbouw ten behoeve van de mijnbouw staat in het	Materialen door school/leerkracht: Materialen door gastdocent:

de do
mijn
en'